

Magdalena Kabala, Daniel Putkiewicz

Lokalny program rewitalizacji w Piasecznie

Problemy Rozwoju Miast 2/4, 95-98

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Magdalena Kabala
Daniel Putkiewicz

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI W PIASECZNI

Abstrakt. Artykuł informuje o przygotowywanym przez Gminę Piaseczno Lokalnym programie rewitalizacji, który ma umożliwić uzyskanie środków z funduszy strukturalnych UE. Założenia programu przedstawiono na tle charakterystyki gminy i jej podstawowych problemów.

Słowa kluczowe: program rewitalizacji, rozwój przestrzenny, fundusze na realizację projektu, zespoły zarządzające procesem planowania strategicznego.

Wiele samorządów lokalnych opracowało lub opracowuje Lokalne programy rewitalizacji¹⁵³, które zawierają propozycje działań stwarzających warunki zrównoważonego rozwoju, a ponadto są podstawą do ubiegania się o dofinansowanie projektów z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Do przygotowania takiego dokumentu programowego przystąpiła Gmina Piaseczno po opracowaniu Strategii rozwoju gminy oraz Planu rozwoju lokalnego.

Gmina Piaseczno jest gminą miejsko-wiejską położoną w centralnej Polsce, w bezpośrednim sąsiedztwie południowej części Warszawy oraz gmin powiatu piaseczyńskiego (Konstancina-Jeziorno, Góry Kalwarii, Tarczyna, Lesznowoli i Prażmowa). Miasto Piaseczno jest siedzibą władz powiatowych. Gminę zamieszkuje 52 396 mieszkańców, w tym miasto 32 063¹⁵⁴. Najbardziej zaludniona jest północna część miasta, gdzie przeważają budynki wielorodzinne, oraz południowo-zachodnia, gdzie powstały osiedla jednorodzinne. Poza miastem dość licznie zamieszkała jest także północna część gminy, gdzie powstało wiele nowych osiedli mieszkaniowych, na gruntach przekształconych z rolniczych na budowlane.

Rozwój przestrzenny gminy opiera się na układzie urbanistycznym i potencjale miasta Piaseczno. Obecnie „zurbanizowany” zespół piaseczyński zaczyna obejmować oprócz terenów położonych w granicach administracyjnych miasta znacznie szersze tereny gminy. Włączenie z biegiem lat do „miejskiego” pasma piaseczyńskiego kolejnych wsi świadczy o roz-

¹⁵³ Według projektu ustawy o programach rewitalizacji, rewitalizacja dotyczy obszarów kryzysowych, zdegradowanych i jest działaniem skierowanym na rozwój społeczności lokalnej. W myśl tego projektu celem rewitalizacji jest doprowadzenie do rozwoju obszarów kryzysowych poprzez zarządzane przez sektor publiczny programy i projekty. Podmiotami odpowiedzialnymi za ten proces i w nim bezpośrednio uczestniczącymi są: gmina, pełnomocnicy do spraw rewitalizacji, właściciele nieruchomości, Towarzystwa Odnowy oraz mieszkańcy obszaru dotkniętego kryzysem. Według: *Podręcznik rewitalizacji. Zasady, procedury i metody działania współczesnych procesów rewitalizacji*. UMiRM, Warszawa 2003.

¹⁵⁴ NSP ludności i mieszkań 2002, 2003, „Podstawowe informacje ze spisów powszechnych. Gmina miejsko-wiejska Piaseczno”, Urząd Statystyczny w Warszawie, Warszawa.

woju funkcji mieszkaniowej. Liczba budynków mieszkalnych ciągle wzrasta w wyniku powstawania nowych osiedli, zarówno na terenach wiejskich jak i w mieście. Budynki te w większości są własnością osób fizycznych i są w bardzo dobrym stanie technicznym. Niski standard obserwuje się natomiast w mieszkaniach komunalnych, zwłaszcza socjalnych, które choć stanowią niewielki procent zasobów mieszkaniowych gminy, są przedmiotem uwagi oraz pochtaniają odczuwalne dla budżetu miasta środki. Liczba tych mieszkań jest jednak ciągle niewspółmiernie mała do potrzeb. Liczba oczekujących na przydział mieszkania z zasobów gminy jest znaczna, w 2005 r. wynosiła 800 (w tym 300 wniosków o przydział mieszkania socjalnego).

Choć według wielu wskaźników Piaseczno jest jedną z najdynamiczniej rozwijających się gmin w regionie, nie rozwija się równomiernie. Z szybko rozbudowującymi się przedmieściami kontrastuje zaniedbane i podupadające historyczne centrum miasta. Faktyczne centrum przesunęło się w stronę nowych osiedli i wielkopowierzchniowych centrów handlowych. Imponujący na pozór budżet z trudem wystarcza na utrzymanie i rozbudowę infrastruktury potrzebnej nowym mieszkańcom.

Brak mieszkań komunalnych, w tym także socjalnych, jest przeszkodą w rewitalizacji centrum Piaseczna. Rozpoczęcie rewitalizacji i modernizacji uzależnione jest od możliwości zaproponowania lokatorom innych mieszkań zastępczych. Obecnie nie można dokonać rozbiorów i remontów istniejących budynków, ani też pozyskać nowych gruntów pod budownictwo mieszkaniowe czy działalność gospodarczą.

Przyspieszyło to podjęcie decyzji o przygotowaniu Lokalnego programu rewitalizacji, pozwalającego na uzyskiwanie środków oraz zaktywizowanie życia gospodarczego i społecznego miasta (ryc. 1). Podstawę tych zmian stanowią inwestycje, na które będzie można uzyskać środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Piaseczyński Lokalny program rewitalizacji składać się będzie z kilkudziesięciu oddzielnych projektów, realizowanych nie tylko przez gminę i jej jednostki organizacyjne. Projekty składać mogą spółdzielnie mieszkaniowe, instytucje użyteczności publicznej, czyli np. policja, straż pożarna, szkoły, organizacje pozarządowe nie działające dla zysku, stowarzyszenia, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe. Projekty te, choć indywidualne, będą jednak wzajemnie powiązane. Chodzi o to, żeby jeden projekt uzasadniał potrzebę realizacji następnego. Każda instytucja będzie oddzielnie występować o dofinansowanie swojego projektu ze środków unijnych przeznaczonych na rewitalizację, jeśli projekt zostanie uwzględniony w Lokalnym programie rewitalizacji. Władze gminy podkreślają, że gmina nie może wystąpić o dofinansowanie całego programu, ewentualne wnioski o dofinansowanie z funduszy europejskich będą składali realizatorzy poszczególnych projektów. Część mieszkańców była przekonana, że wystarczy wpisać projekt do Lokalnego programu rewitalizacji i formalnościami zajmie się gmina, a właściciele nieruchomości położonych na obszarze ob-

jętym rewitalizacją uzyskają potrzebne środki finansowe na remont ich prywatnych budynków. Planuje się, że w piaseczyńskim projekcie rewitalizacji centrum miasta znajdą się projekty realizowane w całości ze środków własnych gminy oraz projekty finansowane z funduszy prywatnych.

Ryc. 1. Lokalny Program Rewitalizacji obejmie ściśle centrum miasta Piaseczno

Między innymi właśnie z tego powodu program rewitalizacji opracowywany jest we współpracy z firmą konsultingową. Mieszkańcy muszą mieć pełną wiedzę, na jakie projekty można uzyskać dofinansowanie i z jakich źródeł. Tę wiedzę zapewnia im gmina. Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Rewitalizacji jest zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Piaseczno, który powołał dwa zespoły¹⁵⁵: zadaniowy i doradczy. Zespół zadaniowy składa się z reprezentantów kluczowych wydziałów Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno. Odpowiedzialny jest za zarządzanie procesem planowania strategicznego, którego efektem będzie opracowanie wstępnej wersji Lokalnego programu rewitalizacji.

W skład zespołu doradczego wchodzi przedstawiciele lokalnych grup społecznych oraz radni, użytkownicy nieruchomości, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, kościoły i lokalni przedsiębiorcy. Większość uczestników obydwu zespołów uznała, że Lokalny program rewitalizacji powinien być opracowany dla terenu miasta od rynku miejskiego do stacji kolejki wąskotorowej. Ponadto wiele osób wskazało obszar parku miejskiego, ulicy Nadarzyńskiej i dworca PKP. W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy wypełnili również kilkadziesiąt ankiet, a dzięki pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Powiatowego Urzędu Pracy przygotowano dwie mapy bezrobocia oraz problemów społecznych w mieście. Wszystkie te działania mają udowodnić, że prawidłowo oceniono sytuację i uzasadnić potrzebę rewitalizacji tej części miasta. To powinno ułatwić realizatorom projektów przekonanie osób weryfikujących wnioski do wsparcia piaseczyńskich przedsięwzięć.

A LOCAL URBAN REGENERATION PROGRAMME IN PIASECZNO

Abstract. This paper provides information on the local urban renewal programme prepared by the Piaseczno Commune, to be supported from the EU structural resources. The programme assumptions are presented on the background of the description of the Commune and its basic problems.

Key words: urban renewal programme, spatial development, project funds, strategic planning process management teams.

Mgr inż. Magdalena Kabala – Sekretariat Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji
Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno

Mgr Daniel Putkiewicz – Kierownik Biura Promocji i Informacji Gminy
Urzędu Miasta i Gminy Piaseczno

¹⁵⁵ Do tej pory odbyły się trzy spotkania zespołu zadaniowego i dwa zespołu doradczego. Uczestnicy obydwu zespołów zostali zapoznani z istotą i celami Lokalnego programu rewitalizacji.